УДК 351:338.26
JEL C40, F42
ORCID ID 0000-0002-7697-4704
ORCID ID 0000-0002-0467-8930
DOI https://doi.org/10.17721/tppe.2024.49.16

Середа В.І., к.е.н., доцент
КНУ імені Тараса Шевченка
valentinasereda10@knu.ua

Трубнік Т.Є.,
к.е.н., доцент
КНУ імені Тараса Шевченка
t.trubnik@knu.ua

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ІНДИКАТОРІВ ЦСР

Стаття присвячена аналізу якості (статистичного) інформаційного забезпечення моніторингу Цілей сталого розвитку (ЦСР) та оцінюванню якості їх індикаторів. Визначено елементи системи даних та статистики ЦСР, ключовими з яких є індикатори, джерела даних, їх якість, дезагрегація, обмін, моніторинг та звітність. Розглянуто Глобальне видання звіту про сталий розвиток, яке дозволяє оцінити прогрес у досягненні ЦСР, проаналізувати позиціювання країн за загальним рейтингом продуктивності та балом переливу. Розкрито можливості інтерактивної інформаційної панелі, яка надає візуальне представлення ефективності країн за кожною ціллю для визначення подальших пріоритетів майбутніх дій. Обґрунтовано трактування тенденцій показників ЦСР за ефективністю їх досягнення відповідно до темпів зростання, стану досягнення цільових значень та напряму динаміки. З метою оцінювання якості даних ЦСР проведено порівняння звітів, підготовлених Мережою рішень для сталого розвитку (Sustainable Development Solutions Network – SDSN), Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) та статистичною організацією Європейської Комісії (Євростат). З'ясовано, що використання різних методологій та набору індикаторів призводить до отримання різних оцінок прогресу виконання ЦСР, викривлення результатів ефективності їхнього досягнення та схваленню необґрунтованих управлінських рішень на глобальних, регіональних та національних рівнях. Особливу увагу приділено прогалинам у даних, сліпим зонам в інформаційній панелі, які призводять до проблем адекватного оцінюванні просування країн у досягнення Порядку денного на період до 2030 року та політик сталого розвитку. Доведено, що в умовах інтеграції України з ЄС важливим стає розробка та впровадження національної системи завдань та показників ЦСР. Констатовано, що зазначеному сприятиме реалізація проєкту ООН для компенсації відставання в міжнародній статистиці під час врахування серйозних наслідків впливу війни в Україні на ЦСР. Відзначено, що джерелом ефективного збору, аналізу та обміну даними стає практика розкриття бізнесом власних показників стійкого розвитку та спричиненого впливу через відкрите звітування. Результати дослідження надають практичні рекомендації вдосконалення статистичного забезпечення для покращення моніторингу ЦСР через використання неофіційних

даних та альтернативних джерел для заповнення сліпих зон та інформаційних прогалин.

Ключові слова: *цілі сталого розвитку (ЦСР), моніторинг ЦСР, система даних статистики ЦСР, якість індикаторів, сліпі зони інформаційної панелі, прогрес досягнення ЦСР.*

Постановка проблеми. Стратегія сталого розвитку закріплена у Європейських договорах та протягом тривалого часу залишається ключовим положенням європейської політики. Резолюція ухвалена Генеральною Асамблеєю ООН у вересні 2015 року, актуалізувала Порядок денний сталого розвитку до 2030 року та надала нового імпульсу глобальним зусиллям для їхнього досягнення. У вересні 2024 р. 79-та сесія Генеральної Асамблеї ООН (UN General Assembly, UNGA 79) стала майданчиком для обговорення критичних глобальних викликів та просування Цілей сталого розвитку (ЦСР) [1].

Одним із ключових заходів у рамках UNGA79 став Private Sector Forum, який зібрав понад 100 генеральних директорів та світових лідерів. Цей форум став платформою для обговорення критичних глобальних викликів та просування Цілей сталого розвитку. У своїй вступній промові Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш підкреслив необхідність рішучих, колективних дій після ухвалення Пакту майбутнього: «Ухвалення Пакту майбутнього є важливим кроком до зміцнення більш інклюзивної багатосторонньої системи — такої, що здатна вирішувати глобальні виклики сьогодення та прискорювати наші зусилля в досягненні Цілей сталого розвитку» [1]. Моніторинг реалізації цілей сталого розвитку (SDGs) сприятиме комплексному оцінюванню прогресу ефективності країн щодо поставлених цілей та завдань.

Аналіз останніх публікацій. Питання реалізації стратегії сталого розвитку надзвичайно широко досліджується в науковій літературі та в публікаціях міжнародних організацій [2]. Проблеми моніторингу та вимірювання досягнень результатів сталого розвитку розглядаються як з позиції того, що відсутня одностайність у тлумаченні ЦСР, що породжують альтернативні підходи до бачення та моніторингу [3], так і необхідності широкого аналізу досліджень, заснованого на фактичних даних [4]. Наявність значних прогалин в доступності надійної, своєчасної, дієвої, дезагрегованої та доступної інформації для формулювання політики відмічають Borghys K., Vandercruysse L., Veeckman C. et al [5], на необхідності трансформації даних в контексті удосконалення системи індикаторів ЦСР та методології її обчислення акцентуються Andries A., Morse S., Murphy R. et al, Jossin J., Peters O. [6; 7]. Звіт ООН The Sustainable Development Goals Report 2024 [8] також відмічає, що значна кількість індикаторів страждає від недостатності даних та методології, які можна вирішувати на національному рівні.

В Україні дослідження системи моніторингу ЦСР проводилося Інститутом стратегічних досліджень [9, 10], де зазначено, що адаптація ЦСР до локальних умов нашої країни проводиться фрагментовано, відсутні рекомендації щодо уточнення індикаторів та наявний формальний характер оцінювання ефективності державної політики щодо ЦСР. Питання релевантності моніторингу ЦСР індикаторів розглядається в межах роботи ООН в Україні: Моніторинговий звіт :ЦСР, Україна; Вимірювання досягнення ЦСР регіонами України [11; 12].

Невирішені частини проблеми. Системи даних і статистика ЦСР є важливим компонентом та має вирішальне значення для вимірювання прогресу на шляху до ЦСР. Незважаючи на зусилля по визначенню індикаторів для ЦСР, на міжнародному рівні зберігаються деякі прогалини у показниках. Щорічні звіти відповідних організацій свідчать про різну методологію побудови інформаційної панелі, обмеженість або взагалі відсутність даних, уніфікацію індикаторів на регіональному та глобальному рівнях. Враховуючи вищезазначене, аспектами, які потребують поглибленого та ґрунтованого дослідження є сліпі зони («blind spots») в інформації, що створюють проблеми адекватного оцінювання процесу просування країн у досягненні Порядку денного на період до 2030 року, ефективності політики їхньої реалізації та коригування управлінських рішень.

Метою статті є аналіз проблем якості інформаційної панелі поточних результатів відстеження виконання ЦСР та формування пропозицій у сфері міжнародного партнерства по впровадженню та контролю даних цілей для забезпечення їх релевантності, надійності, своєчасності, доступності, достовірності, порівнянності та узгодженості. В умовах інтеграції України в Європейський Союз та відновлення від наслідків війни також на особливу увагу заслуговує розробка та впровадження національної системи завдань та показників ЦСР. Забезпечення завершення перегляду національних індикаторів відповідно до програми вступу до ЄС, з особливим акцентом на правах людини, інклюзивності та недискримінації, гарантуватиме узгодженість політик на національному та місцевому рівнях із оновленими глобальними та національними показниками ЦСР.

Методологія дослідження. Для реалізації поставленої мети у дослідженні використаний комплекс загальнонаукових та спеціальних методів. Методи дослідження за визначеною тематикою мають міждисциплінарний характер та включають комбінацію кількісних та якісних підходів, які дозволяють всебічно оцінити ефективність інформаційного забезпечення та якість індикаторів для моніторингу ЦСР. Аналіз літератури та існуючих методичних підходів дозволили систематизувати наукові публікації, звіти міжнародних організацій, національні та регіональні документи, що стосуються моніторингу ЦСР. На основі контент-аналізу проаналізовано індикатори ефективності досягнення ЦСР на міжнародному рівні та у різних країнах, визначені їхні характеристики та оцінена узгодженість показників з цілями. Аналіз даних передбачає застосування статистичних методів для вивчення точності, доступності та надійності індикаторів. Порівняльний аналіз дозволив зіставити різні системи моніторингу ЦСР, визначити найкращі практики та виявити їхні слабкі місця. Аналіз проблем та бар'єрів сприяв виявленню організаційних та технічних проблем в інформаційних панелях та в комплексі з системним підходом дозволив розробити рекомендації покращення якості інформаційного забезпечення моніторингу ЦСР.

Результати дослідження. Глобальне видання Звіту про сталий розвиток (Sustainable Development Report, SDR) публікується щороку з 2016 р. та містить інформаційні панелі ЦСР, які оцінюють відповідні показники всіх держав-членів ООН. У звіті також містяться найновіші дані для відстеження рейтингу загального прогресу у досягненні всіх 17 ЦСР. Одним з найвагоміших висновків звіту 2024 р. є констатація наступного: у середньому лише 16% ЦСР мають бути досягнуті в усьому світі до 2030 року, а решта 84% демонструють обмежений або зворотний прогрес. Темпи прогресу в досягненні ЦСР суттєво відрізняються в різних групах країн. Країни Північної Європи

продовжують лідирувати в досягненні, причому країни БРІКС досягли значного прогресу, тоді як бідні та вразливі країни значно відстають. Загалом, на глобальному рівні прогрес у досягненні ЦСР зупинився з 2020 р. Виходячи з темпів прогресу з моменту прийняття ЦСР міжнародним співтовариством у 2015 р., жодна з 17 ЦСР не буде досягнута до 2030 р. Більшість цілей, які особливо не відповідають плану, пов'язані з продовольчими системами, біорізноманіттям, сталим землекористуванням або миром та міцними інституціями [13].

Інтерактивні інформаційні панелі зазначеного ресурсу надають візуальне представлення ефективності країн за кожною ціллю для визначення подальших пріоритетів майбутніх дій.

Країни також ранжуються за балом переливу, так званим Spillover Index. Дії кожної країни можуть позитивно чи негативно впливати на здатність інших країн досягати ЦСР. Його значення оцінює відповідні вторинні ефекти за трьома вимірами: екологічним та соціальним впливом, втіленим у торгівлі, економіці і фінансах та у безпеці. Вищий бал означає, що країна спричиняє більше позитивних і менше негативних побічних ефектів.

Інтерактивна карта та профілі країн дозволяють проаналізувати за інтегральною оцінкою прогрес у досягненні кожної цілі за відповідними показниками. Методологія розрахунку враховує критерії руху індикатора: напрям (рух є чітко спрямованим до поставленої мети або ні); швидкість (рух є стрімким, повільним, послідовним тощо); темпи (потребує прискорення, потребує суттєвого прискорення тощо). Індекс розраховується для середньострокового тренду, ґрунтується на аналізі зміни показника за останній п'ятирічний період і вимагає наявності даних як мінімум за 3 послідовні роки. Розрахунок тенденцій для показників із кількісними одиницями виміру базується на сукупному середньорічному темпі приросту за період. Для таких індикаторів фактичне значення темпу середньорічного приросту порівнюється з теоретичним (цільовим), який потрібно для досягнення мети в цільовому році. Цей метод включає в себе три послідовні кроки: 1) розрахунок фактичного темпу середньорічного приросту; 2) розрахунок необхідного (цільового/теоретичного) темпу приросту для досягнення мети; 3) розрахунок співвідношення необхідного і фактичного темпів приросту [11]. Результати розрахунків систематизовано та представлено за ефективністю досягнення країн за допомогою кольорової схеми «світлофора» у табл. 1.

Додаткова функція «Провідник даних» дозволяє у графічній та табличній формі отримати інформацію в розрізі цілей за показниками та країнами в динаміці, що створює можливості самостійного формування системи індикаторів та проведення аналізу у потрібному напрямі.

Таблиця 1

Трактування тенденцій показників ЦСР за ефективністю їх досягнення

Темп зростання індикатора	Стан досягнення цільових значень за показником ефективності	Маркування країни залежно від ЦСР на інтерактивній карті	Оцінювання напрямку прогресу цілей розвитку
$\geq 80\%$	Ціль досягнута або має високу ймовірність досягнення	**Зелений**	Досягаються або підтримуються
$60\% \leq$ та $< 80\%$	Позитивна динаміка, яка потребує певного прискорення, середня ймовірність досягнення (виклики залишаються)	**Жовтий**	Помірно покращуються
$20\% \leq$ та $< 60\%$	Слабка позитивна динаміка, яка потребує суттєвого прискорення, низька ймовірність досягнення (значні виклики залишаються)	**Помаранчевий**	Застійні тенденції
$< 20\%$	Від'ємна динаміка та неможливість досягнення при її збереженні (основні виклики залишаються)	**Червоний**	Погіршуються
-	Дані недоступні, сліпа зона	**Сірий**	-

Джерело: розроблено авторами за даними [11, 13].

Структура показників ЦСР включає 232 показника, які охоплюють широкий спектр соціальних, економічних та екологічних аспектів сталого розвитку. У свою чергу 17 цілей розподіляються на 169 підцілі. Ключовими елементами системи даних та статистики ЦСР є:

1. Індикатори: цілі розвитку вимірюються за допомогою набору індикаторів, які відстежують прогрес у досягненні кожної з них. Вони визначаються ООН та використовуються урядами, міжнародними організаціями та іншими зацікавленими сторонами для відстеження прогресу на шляху до ЦСР.
2. Джерела даних: системи даних ЦСР спираються на ряд джерел даних, включаючи опитування, адміністративні дані та інші джерела. Вони використовуються для вимірювання прогресу на шляху до ЦСР та визначення сфер, де потрібні подальші дії.
3. Якість даних: для забезпечення точності та надійності даних ЦСР важливе значення має якість даних. На неї можуть впливати такі проблеми, як: методи збору даних, їхня обробка й аналіз. Таким чином, докладаються зусилля, щоб забезпечити високу якість даних ЦСР.
4. Дезагрегація даних: системи даних ЦСР часто дезагрегують дані за різними характеристиками, такими як стать, вік, місцезнаходження та рівень доходу. Зазначене дає змогу більш детально зрозуміти прогрес у досягненні ЦСР та може допомогти виявити диспропорції та нерівність.
5. Обмін даними: для забезпечення доступності та широкого використання даних ЦСР докладаються зусилля для сприяння обміну даними та їхній відкритості. Останнє може

допомогти покращити співпрацю та координацію між різними зацікавленими сторонами, які працюють над досягненням ЦСР.

6. Моніторинг та звітність: системи даних ЦСР включають постійний моніторинг та звітність про прогрес у досягненні цілей. Це передбачає регулярний збір і аналіз даних, а також звітування про прогрес у досягненні цілей на національному та міжнародному рівнях.

Зупинимось на основних складових якості статистичних даних за сучасними міжнародними рекомендаціями, до яких відносяться релевантність, надійність, своєчасність, доступність, достовірність, порівнянність та узгодженість [14].

Зокрема, під релевантністю розуміється ступінь, за яким дані відповідають поточним та потенційним потребам користувачів. Релевантність також охоплює аспекти повноти розробки всіх необхідних статистичних та адміністративних даних, у тому числі, повнота дезагрегації даних відповідно до потреб використання індикаторів ЦСР, а також відповідності потребам користувачів концепцій, визначень, класифікацій.

Для оцінювання якості даних ЦСР у зазначеному напрямку було досліджено три звіти щодо досягнення ЦСР, підготовлені Мережею рішень для сталого розвитку (Sustainable Development Solutions Network – SDSN), Організацією економічного співробітництва та розвитку (OECD) та статистичною організацією Європейської Комісії (Євростат) [15; 16; 17]. Усі звіти подібні за структурою та містять перелік індикаторів ЦСР, які підлягають оцінюванню; методологію перетворення вихідних даних на практичні висновки (бали); результати, агреговані на рівні цілей. Утім, через обмеженість даних у досліджених звітах відсутні агреговані результати за деякими цілями. У звіті SDSN не розраховуються тенденції для деяких ЦСР. Звіт Євростату не містить узагальнених тенденцій для більшості цілей, що покриваються сферу «біосфера». OECD охоплює всі цілі у статичній та динамічній оцінці, хоча має окремий розділ, присвячений прогалинам та обмеженням у даних.

Виходячи з порівняння змісту звітів, організації використовують різну методологію та набори індикаторів, що призводить до отримання різних оцінок прогресу у виконанні ЦСР. В результаті маємо викривлений результат ефективності щодо досягнення ЦСР, що призводить до схвалення необґрунтованих та неефективних управлінських рішень на глобальному, регіональному та національному рівнях.

SDSN використовує власну методологію, яка базується на лінії екстраполяції даних про минулі тенденції [15]. OECD визначає цільові показники для оцінки базового рівня країн, але не оцінює, чи є темпи прогресу достатніми або недостатніми для досягнення цільових показників [16]. Євростат використовує поріг за замовчуванням (+/- 1% збільшення або зменшення) для оцінювання достатнього або низького прогресу в досягненні відповідної ЦСР [17].

Отже, методології відстеження прогресу країн на шляху до досягнення ЦСР можна поділити на дві групи: ті, що мають на меті оцінити, чи перебувають країни на шляху до досягнення цілей або відхиляються від цього (SDSN і частково Євростат), а також ті, що спрямовані на оцінювання ЦСР, за якими країни досягають найбільшого прогресу (OECP та частково Євростат). Таким чином, три зазначені організації показують кардинально різні результати прогресу у досягненні сталості серед країн.

Іншою проблемою, яка була визначена під час аналізу трьох звітів, є прогалини у даних, на основі яких формуються звіти. В кожному звіті зазначені індикатори, за якими не вистачає інформації для дослідження або вона повністю відсутня. Забезпечення можливості відстежувати прогрес у досягненні ЦСР всіма країнами має вирішальне значення для загального успіху досягнення сталості та для забезпечення ефективності заходів стратегічного планування.

Відсутність даних впливає на оцінювання прогресу у виконанні Порядку денного до 2030 року та може призводити до упереджених управлінських висновків. Наприклад, якщо система звітності щодо ЦСР є неповною, неактуальною або не репрезентує всі верстви населення, існує ймовірність хибних висновків щодо ефективності політики. Те ж саме стосується і випадків, коли діагностичні інструменти не можуть забезпечити всебічну оцінку останніх тенденцій, особливо в часи невизначеності.

Також для моніторингу на регіональному та глобальному рівнях виникає необхідність в уніфікації індикаторів та даних до них. В спеціальному звіті ООН за 2024 р. «Прогрес у досягненні Цілей сталого розвитку» було проведено оцінку повноти даних з 2015 р. [18]. Відповідно до результатів відсоток доступної інформації для вимірювання прогресу по всім сімнадцяти цілям сталого розвитку представлений на рис. 1.

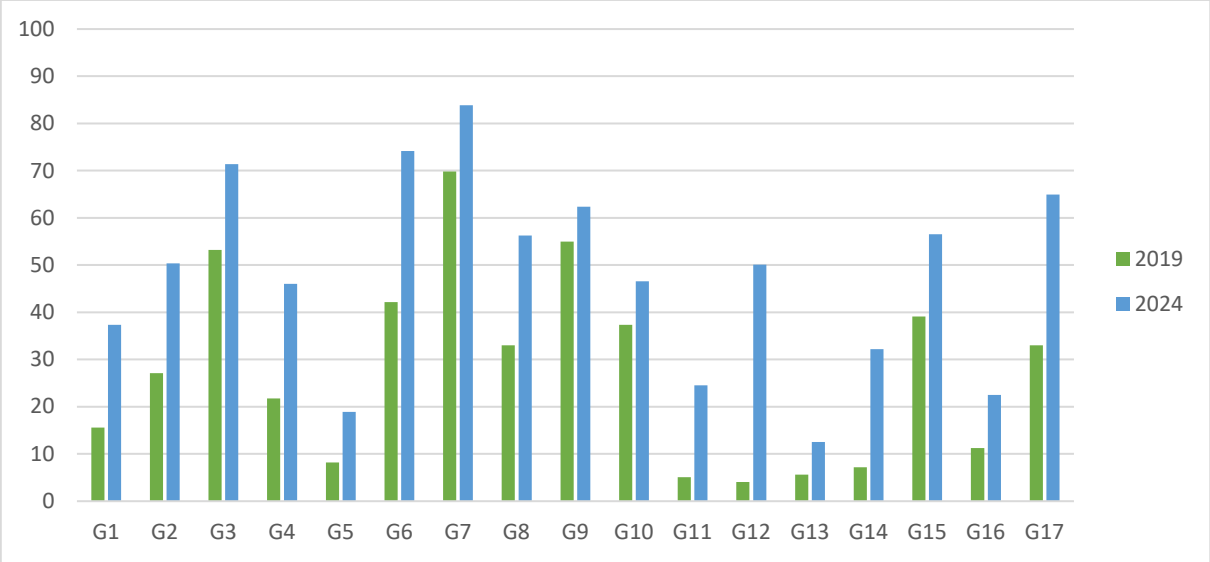

Рис. 1. Відсоток доступної інформації для вимірювання прогресу
у розрізі ЦСР за 2019 р. та 2024 р. (не менше двох точок даних з 2015 р.)
Джерело: складено авторами за даними [18]

На таку оцінку впливають поточні проблеми, пов'язані з доступністю та своєчасністю даних ЦСР. Загалом, як видно з рис.1, було досягнуто значного прогресу в покращенні доступності даних для моніторингу ЦСР під час порівняння глобальної бази інформації за 2019 р. та 2024 р. У 2016 р., коли було початково узгоджено структуру індикаторів, лише приблизно одна третина з них мала належне охоплення даними для понад 50% країн, а ще 39% показників ЦСР не мали міжнародно встановлених методологій або стандартів. Сьогодні 68% індикаторів мають належне охоплення, а всі 231 індикатор мають добре встановлену та міжнародно узгоджену методологію з 2020 р. Крім того, якісні дані про тенденції доступні для 51% індикаторів (не менше двох точок даних з 2015 р.) у більш ніж

половині всіх країн. Заповнення відсутніх даних, сліпих зон для отримання реальної оцінки та моніторингу має бути пріоритетом для оцінки валідності індикаторів.

Загалом, існує простір для вдосконалення у всіх сферах імплементації ЦСР: адаптація цілей, моніторинг, незалежний огляд, зовнішнє оцінювання, фінансування ЦСР, відображення в стратегічних документах. Оскільки на глобальному рівні не запропоновано конкретних механізмів щодо впровадження та контролю ЦСР, міжнародне партнерство та обмін досвідом є необхідною ініціативою, яка спрямована на заповнення інформаційних прогалин та покращення підзвітності по виконанню ЦСР.

На особливу увагу у цьому контексті заслуговує новий проєкт «Реалізація Цілей сталого розвитку в Україні в контексті відновлення від наслідків війни та на шляху до європейської інтеграції», який оголошений Програмою розвитку ООН (ПРООН). Він стартував у червні 2024 р., спрямований на підтримку Уряду України та є продовженням попереднього проєкту ПРООН SDG BRIDGE, який відіграв важливу роль в адаптації локалізованої системи завдань та показників ЦСР України до останніх глобальних і національних змін. В умовах просування порядку денного ЦСР в Україні ця ініціатива має на меті зміцнити національну систему впровадження цілей та допомагатиме у розробці рекомендацій щодо інтеграції ЦСР у процес розробки політик як на центральному, так і на місцевому рівнях. Проєкт також співпрацюватиме з Державною службою статистики для оновлення інформації про ЦСР на Урядовому порталі та підготовки аналітичних матеріалів для підтримки обґрунтованого ухвалення рішень. Крім того, проєкт передбачає проведення заходів з підвищення обізнаності та розбудови потенціалу для державних службовців і місцевих посадовців для забезпечення їх необхідними інструментами та знаннями для ефективного впровадження оновленої системи ЦСР [19]. Основним пріоритетом проєкту є забезпечення завершення перегляду національних індикаторів відповідно до програми вступу до ЄС, з особливим акцентом на правах людини, інклюзивності та недискримінації. Його реалізація сприятиме компенсації відставанню в міжнародній статистиці в оцінюванні серйозних наслідків впливу на ЦСР війни в Україні та інших геополітичних криз і криз у сфері безпеки за останні два роки. Дані по Україні значною мірою відповідають ситуації до лютого 2022 року, оскільки з того часу більшість з них не оновлювались, що також певною мірою можна трактувати, як сліпу зону в інформації.

Доцільно зупинитися ще на одному напрямі для вирішення зазначених проблем з точки зору заповнення інформаційних прогалин. Реалізація цілей сталого розвитку створює для бізнесу можливості зробити власний внесок в їхнє вирішення. Компанії здатні через бізнес-рішення, бізнес-стратегії, технології долучитися до вирішення проблем охорони здоров'я, освіти, зміни клімату, довкілля та протистояти світовим викликам. З цією метою для сприяння процесу розроблений Компас ЦСР, який є путівником для великих мультинаціональних компаній для інтеграції цілей до власної стратегії, а також для оцінювання та контролю вкладу [20]. SDG Compass є результатом партнерства Глобальної Ініціативи зі Звітності, Глобального договору ООН та Всесвітньої ради підприємців зі сталого розвитку та є основою для бізнес-структур у формуванні, посиленні, інформуванні та звітуванні про свої стратегії, цілі та діяльність через наступні переваги:

– визначення майбутніх бізнес можливостей,

- посилення цінності корпоративного ефективного використання ресурсів,
- посилення відносин між учасниками глобальних процесів та актуалізація, відповідно до темпу розвитку напрямків політики,
- суспільна та ринкова стабілізація,
- використання спільної мови та спільної мети.

Треба зазначити, що відповідно до зростаючого попиту на інформацію щодо прогресу досягнення ЦСР набуває поширення практика розкриття компаніями власних показників сталого розвитку та спричиненого впливу. Практика звітування визначається як необхідна, а інформація зі сталого розвитку включається до циклу звітності великих та багатонаціональних компаній. Ключовими принципами звітності у цьому напрямку є наступні: залученість зацікавлених сторін, використання контексту сталого розвитку, істотність, повнота, збалансованість, порівнянність, точність, своєчасність, ясність і надійність. Така звітність раніше виконувала роль зміцнення довіри та покращення репутації, наразі вона є стратегічним інструментом у прийнятті відповідальних рішень та стимулюванні розвитку бізнесу, зростанні продуктивності, а найголовніше, стає джерелом ефективного збору, аналізу та обміну даними.

Висновки. Підбиваючи підсумок слід зауважити, що міжнародне партнерство та обмін досвідом сприятиме покращенню співпраці та координації між різними групами стейкхолдерів (міжнародні організації, національні уряди, місцева влада, недержавні організації, приватний сектор, дослідницькі центри) з метою забезпечення високої якості даних ЦСР.

Офіційна статистична інформація супроводжується широкою панеллю індикаторів, набором метаданих, доступними методологічними поясненнями, які відповідають міжнародним стандартам, у тому числі, під час проведення державних статистичних спостережень, та заслуговує на найбільшу довіру при моніторингу ЦСР. Адміністративні дані, як правило, мають менший рівень прозорості, але їхнє застосування під час вимірювання індикаторів ЦСР є обґрунтованим і допустимим. У цьому контексті набуває важливості розбудова потенціалу офіційної статистики та удосконалення національних статистичних систем. Водночас очевидно, що для оцінювання виконання ЦСР офіційних показників недостатньо.

Натомість, тематичний характер моніторингу вимагає використання неофіційних джерел статистики, зокрема даних спеціальних обстежень та онлайн опитувань, залучення дослідницьких установ та організацій, геопросторових даних, штучного інтелекту (AI), інтегрованих моделей оцінки. Отже, для підвищення ефективності моніторингу ЦСР саме неофіційні дані та альтернативні джерела можуть заповнити «сліпі зони» та інформаційні прогалини.

Перспективи подальших досліджень. У напрямку моніторингу якості інформаційної панелі ЦСР перспективою подальших досліджень може бути аналіз фінансування ефективності досягнення цілей, інвестицій в обсяги даних статистики та джерела їхнього отримання, оцінювання якісної метрики для відстежування наявних механізмів посилення узгодженості політики сталого розвитку між рівнями управління, потенціалу даних в режимі реального часу, увага на локальних контекстах.

Література

1. General Assembly High-level Week 2024. URL: https://www.un.org/en/high-level-week-2024
2. United Nations. Department of Economic and Social Affairs. Sustainable Development. Publications. URL: https://sdgs.un.org/publications
3. Gupta J, Vegelin C. Sustainable development goals and inclusive development. Int Environ Agreements Polit Law Econ. 2016;16(3):433–48.
4. Sianes A, Vega-Muñoz A, Tirado-Valencia P, Ariza-Montes A. Impact of the Sustainable Development Goals on the academic research agenda. A scientometric analysis. 2022, PLoS ONE 17(3): e0265409. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0265409
5. Borghys K., Vandercruysse L., Veeckman C., Temmerman L. Heyman R. Localizing the sustainable development goals in smart and sustainable cities: how can citizen-generated data support the local monitoring of SDGs? A case study of the Brussels Capital Region. Front. Environ. Sci. Sec. Environmental Informatics and Remote Sensing, 2024 Vol 12 https://doi.org/10.3389/fenvs.2024.1369001
6. Andries A., Morse S., Murphy R., Lynch J., Woolliams E. Using Data from Earth Observation to Support Sustainable Development Indicators: An Analysis of the Literature and Challenges for the Future. *Sustainability* 2022, *14*(3), 1191, https://doi.org/10.3390/su14031191
7. Jossin J., Peters O. Sustainable Development Goals (SDG) indicators for municipalities: a comprehensive monitoring approach from Germany. *Journal of Urban Ecology*, Volume 8, Issue 1, 2022, juac020, https://doi.org/10.1093/jue/juac020
8. The Sustainable Development Goals Report 2024. United Nations. Statistics Division. URL: https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/
9. Резникова О.О., Ковальська С.В. Щодо удосконалення координації та моніторингу імплементації цілей сталого розвитку України. Аналітична записка. Серія «Національна безпека», 2019, №5. Інститут стратегічних досліджень. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2019-11/analit-resnikova-national-security-5-2019-1.pdf
10. Ковальська С.В. Багаторівневий моніторинг та оцінка досягнення цілей сталого розвитку як складова механізму публічного управління на основі сучасних інформаційних технологій. *Держава і регіони*. Серія: Державне управління. 2019. №4(18). С.115-122 https://doi.org/10.32840/1813-3401-2019-4-19
11. Добровільний національний огляд щодо Цілей сталого розвитку в Україні. URL: https://me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=938d9df1-5e8d-48cc-a007-be5bc60123b8&tag=TSiliStalogoRozvitku
12. Вимірювання досягнення цілей сталого розвитку регіонами України: вибір індикаторів та визначення базових рівнів. Аналітичне дослідження. UNDP. 2019. 276 с. URL: https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/vymiryuvannya-dosyahnennya-tsiley-staloho-rozvytku-rehionamy-ukrayiny-vybir-indykatoriv-ta-vyznachennya-bazovykh-rivniv
13. Sustainable Development Report 2024. URL: https://dashboards.sdgindex.org/
14. Цілі сталого розвитку для дітей України. Національна доповідь. UNICEF Ukraine. 2019. 124 с. URL: https://idss.org.ua/arhiv/SDGsForChildren_Ukraine_ukr.pdf
15. Sustainable Development Report 2024. The SDGs and the UN Summit of the Future URL: https://files.unsdsn.org/sustainable-development-report-2024.pdf
16. The Short and Winding Road to 2030: Measuring Distance to the SDG Targets. URL: https://www.oecd-ilibrary.org/sites/af4b630d-en/1/3/1/index.html?itemId=/content/publication/af4b630d-en&_csp_=5eae7ef40ea2d30f2851336b7c7b3ee2&itemIGO=oecd&itemContentType=book#section-d1e376
17. Sustainable development in the European Union Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context 2023 edition. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/documents/15234730/16817772/KS-04-23-184-EN-N.pdf/845a1782-998d-a767-b097-f22ebe93d422?version=2.0&t=1688373085450
18. Progress towards the Sustainable Development Goals. Report of the Secretary-General. General Assembly Economic and Social Council. 2024. 26 c. URL: https://unstats.un.org/sdgs/files/report/2024/SG-SDG-Progress-Report-2024-advanced-unedited-version.pdf
19. ПРООН запустила новий проєкт для підтримки відновлення України та сталого розвитку. UNDP Ukraine. 2024. URL: https://www.undp.org/uk/ukraine/press-releases/proon-zapustyla-novyy-proyekt-dlya-pidtrymky-vidnovlennya-ukrayiny-ta-staloho-rozvytku

20. SDG Compass: Посібник для досягнення Цілей Сталого Розвитку в сфері бізнесу. URL: https://sdgcompass.org/wp-content/uploads/2016/09/SDG_Compass_Guide_Ukranian.pdf
21. SDG Indicators Database. Statistics. Department of Economic and Social Affairs. United Nations. URL: https://unstats.un.org/sdgs/dataportal

References

1. General Assembly High-level Week 2024. https://www.un.org/en/high-level-week-2024
2. United Nations. Department of Economic and Social Affairs. Sustainable Development. Publications. https://sdgs.un.org/publications
3. Gupta J, Vegelin C. Sustainable development goals and inclusive development. Int Environ Agreements Polit Law Econ. 2016;16(3):433–48.
4. Sianes A, Vega-Muñoz A, Tirado-Valencia P, Ariza-Montes A. Impact of the Sustainable Development Goals on the academic research agenda. A scientometric analysis. 2022, PLoS ONE 17(3): e0265409. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0265409
5. Borghys K., Vandercruysse L., Veeckman C., Temmerman L. Heyman R. Localizing the sustainable development goals in smart and sustainable cities: how can citizen-generated data support the local monitoring of SDGs? A case study of the Brussels Capital Region. Front. Environ. Sci. Sec. Environmental Informatics and Remote Sensing. 2024, Vol 12 https://doi.org/10.3389/fenvs.2024.1369001
6. Andries A., Morse S., Murphy R., Lynch J., Woolliams E. Using Data from Earth Observation to Support Sustainable Development Indicators: An Analysis of the Literature and Challenges for the Future. *Sustainability* 2022, *14*(3), 1191, https://doi.org/10.3390/su14031191
7. Jossin J., Peters O. Sustainable Development Goals (SDG) indicators for municipalities: a comprehensive monitoring approach from Germany. *Journal of Urban Ecology*, Volume 8, Issue 1, 2022, juac020, https://doi.org/10.1093/jue/juac020
8. The Sustainable Development Goals Report 2024. United Nations. Statistics Division. https://unstats.un.org/sdgs/report/2024/
9. Reznykova O.O., Kovalska S.V. Shchodo udoskonalennia koordynatsii ta monitorynhu implementatsii tsilei staloho rozvytku Ukrainy. [On improving coordination and monitoring of the implementation of the Sustainable Development Goals of Ukraine] Analitychna zapyska. Seriia «Natsionalna bezpeka» - Analytical note. National Security Series. National Institute for Strategic Studies. 2019. 5 https://niss.gov.ua/sites/default/files/2019-11/analit-resnikova-national-security-5-2019-1.pdf [in Ukrainian]
10. Kovalska S.V. Bahatorivnevyi monitorynh ta otsinka dosiahnennia tsilei staloho rozvytku yak skladova mekhanizmu publichnoho upravlinnia na osnovi suchasnykh informatsiinykh tekhnolohii [Multilevel monitoring and evaluation of the Sustainable Development Goals achievement as a component of the public administration mechanism based on modern information technologies]. Derzhava i rehiony. Seriia: Derzhavne upravlinnia - State and regions, Series: Public Administration. 2019. 4(18). 115-122. https://doi.org/10.32840/1813-3401-2019-4-19 [in Ukrainian]
11. Dobrovilnyi natsionalnyi ohliad shchodo Tsilei staloho rozvytku v Ukraini [Charitable national survey of the meeting of the Tsiles of the permanent timetable in Ukraine]. https://me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=938d9df1-5e8d-48cc-a007-be5bc60123b8&tag=TSiliStalogoRozvitku [in Ukrainian
12. Vymiriuvannia dosiahnennia tsilei staloho rozvytku rehionamy Ukrainy: vybir indykatoriv ta vyznachennia bazovykh rivniv [Tracking progress on Sustainable Development Goals for the regions of Ukraine: choosing indicators and setting baselines]. Analitychne doslidzhennia – Analytical Study, UNDP. 2019. 276. https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/vymiryuvannya-dosyahnennya-tsiley-staloho-rozvytku-rehionamy-ukrayiny-vybir-indykatoriv-ta-vyznachennya-bazovykh-rivniv [in Ukrainian]
13. Sustainable Development Report 2024. https://dashboards.sdgindex.org/
14. Tsili staloho rozvytku dlia ditei Ukrainy [Sustainable Development Goals for children in Ukraine]. Natsionalna dopovid - National report. UNICEF Ukraine. 2019. 124 https://idss.org.ua/arhiv/SDGsForChildren_Ukraine_ukr.pdf [in Ukrainian]
15. Sustainable Development Report 2024. The SDGs and the UN Summit of the Future. https://files.unsdsn.org/sustainable-development-report-2024.pdf

16. The Short and Winding Road to 2030: Measuring Distance to the SDG Targets. https://www.oecd-ilibrary.org/sites/af4b630d-en/1/3/1/index.html?itemId=/content/publication/af4b630d-en&_csp_=5eae7ef40ea2d30f2851336b7c7b3ee2&itemIGO=oecd&itemContentType=book#section-d1e376
17. Sustainable development in the European Union Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context 2023 edition. https://ec.europa.eu/eurostat/documents/15234730/16817772/KS-04-23-184-EN-N.pdf/845a1782-998d-a767-b097-f22ebe93d422?version=2.0&t=1688373085450
18. Progress towards the Sustainable Development Goals. Report of the Secretary-General. General Assembly Economic and Social Council. 2024. 26. https://unstats.un.org/sdgs/files/report/2024/SG-SDG-Progress-Report-2024-advanced-unedited-version.pdf
19. PROON zapustyla novyi proiekt dlia pidtrymky vidnovlennia Ukrainy ta staloho rozvytku [UNDP launches new project to bolster Ukraine's recovery and sustainable development efforts]. UNDP Ukraine. 2024. https://www.undp.org/uk/ukraine/press-releases/proon-zapustyla-novyy-proyekt-dlya-pidtrymky-vidnovlennya-ukrayiny-ta-staloho-rozvytku
20. SDG Compass: Posibnyk dlia dosiahnennia Tsilei Staloho Rozvytku v sferi biznesu [A guide to achieving the Sustainable Development Goals in business]. https://sdgcompass.org/wp-content/uploads/2016/09/SDG_Compass_Guide_Ukranian.pdf
21. SDG Indicators Database. Statistics. Department of Economic and Social Affairs. United Nations. https://unstats.un.org/sdgs/dataportal

Valentina Sereda, PhD in economics**,** Associate Professor,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
valentinasereda10@knu.ua
Tetiana Trubnik, PhD in economics, Associate Professor,
Taras Shevchenko National University of Kyiv
t.trubnik@knu.ua

INFORMATION SUPPORT FOR THE QUALITY OF THE SDG INDICATORS

The article analyzes the quality of (statistical) information support for monitoring the Sustainable Development Goals (SDGs) and assesses the quality of their indicators. The author identifies the elements of the SDG data and its statistics, mainly indicators, data sources, data quality, disaggregation, exchange, monitoring and reporting. The Global edition of the Sustainable Development Report is considered, which allows to assess progress in achieving the SDGs, to analyze the positioning of countries in terms of the overall productivity rating and spillover score. The possibilities of an interactive dashboard to visualize the effectiveness of countries for each goal to determine further priorities are revealed. The author substantiates the interpretation of trends in the SDG indicators by the effectiveness of their achievement in accordance with the growth rate, the status of achieving the target values and the direction of dynamics. In order to assess the quality of the SDG data, the author compares the reports prepared by the Sustainable Development Solutions Network (SDSN), the Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) and the European Commission's statistical organization (Eurostat). It is found that the use of different methodologies and a set of indicators leads to different assessments of progress in implementing the SDGs, distortion of the results leading to unreasonable management decisions at the global, regional and national levels. Particular attention is paid to data gaps, blind spots in the dashboard, which lead to problems in adequately assessing the progress of countries in achieving the 2030 Agenda and sustainable development policies. It is proved that in the context of Ukraine's integration with the EU, it is important to develop and implement a national system of SDG targets and indicators. It is stated that this will be facilitated by the implementation of a UN project to compensate for the gap in international statistics, taking into account the serious consequences of the war in Ukraine on the SDGs. It is noted that the practice of disclosing business indicators of sustainable development and impact through open reporting is becoming a source of effective data collection, analysis, and exchange. The results of the study provide practical recommendations for improving statistical support to improve SDG monitoring through the use of unofficial data and alternative sources to fill in blind spots and information gaps.

Keywords: *Sustainable Development Goals (SDGs), SDGs monitoring, SDGs statistics data system, the quality of the indicators, blind spots of the information panel, SDGs achievement progress.*